

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180,000
SLOVENIANS IN U. S., CANADA
AND SOUTH AMERICA.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

VOLUME VI. — LETO VI.

CLEVELAND, O. SOBOTA, (SATURDAY) MARCH 3rd, 1923.

ST. (NO.) 53.

Single Copy 3c.

Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Posamezna številka 3c.

DRUGA HERRINSKA OBRAVNAVA V TEKU.

PROSEKUCIJA DOLŽI UNIJSKEGA URADNIKA, DA JE BIL VODJA "ZAROTE", KI JE IMELA ZA POSLEDICO SMRT 22 NE-UNIJSKIH DELAVCEV. — ZAGOVORNIK OBTOŽENCEV ŽIGOSA INDUSTRIJALNO AVTOKRACIJO.

Marion, Ill., 2. marca. — C. W. Middlekauff, ilinoiski pomožni državni pravdnik, je danes v svojem otvoritvenem govoru na poroto, ki bo odločila usodo unijskih rudarjev, ki so obtoženi umora v zvezi herrinskimi izgredivi, izjavil, da je obtoženec Hough Willis, ki je član državnega unijskega odbora, bil vodja zarote, ki je imela za posledico smrt 22 ne-unijskih delavcev. Poleg Willisja so obtoženi umora v zvezi z izgredivi tudi Otis Clark, Oscar Howard, James Brown, Bert Grace in Philip Fonanetta. Sedanja obravnavna se vrši radi umora Antona Mulkovicha iz Erie, Pa., ki je bil v službi Southern Illinois Co. ko oborožen čuvaj ali privatni birč.

Otvoritveni govor za obrambo je imel odvetnik Angus W. Kerr, ki je dejal, da zatirani in ponižani po vsej državi molijo, da bi porota sprevidela in odločila, da so tisti dnevi minuli, ko so privatne korporacije v svojem pohlepu po profitu in v poskusu, da upostavijo industrijsko avtokracijo lahko najemale privatne puškarje.

Prosekutor Middlekauff je dejal, da prosekucija ne bo skušala opravičiti ravnanja W. J. Lesterja, ki si je pridržal za časa rudarske stavke obratovati svoj rudnik s stavkokazi. Kar se tiče zakona, ni nikakega dvoma, da mu je dajal pravico rudnik obratovati, je dejal Middlekauff, toda dodal je, da bi noben prevdaren človek ne bil pripeljal v Williamson okraj skebe, vedoč, da je delavstvo v njem 75-procentno organizirano.

Odvetnik za obtožence je v svojem govoru tudi opravičil akcijo ilinoiskih rudarjev, ki zbirajo fond za obrambo obtožencev ter je pri tem opozoril, daje proti tem možen skozi delovanje Illinois Chamber of Commerce naprjena vsa moč in vse bogastvo države Illinois.

"Kdo bo branil te može, ako ne njih unijski?" je vprašal zagovornik Kerr. "Eden za vse, vsi za enega je naša dolžnost, kadar je kateri izmed naših članov krivično obtožen."

Kerr je opozarjal, da je do velikega spopada, v katerem je bilo ubitih 22 skebov, prišlo šele potem, ko so bili rudarji trije unijski rudarji, in da so pravi morilci tisti možje, ki so prinesli v okraj strojne puške in na tone streliva. Lesterja, ki je lastnik rudnika, kjer je prišlo do spopada, je Kerr označil kot "skeba" med delodajalci. Lesterjev dom se nahaja na "milionarski cesti" v Clevelandu, je dejal zagovornik rudarjev, in tudi on sam ni pripadal k ilinoiski zvezi premogovnih podjetnikov.

Kot je izjavil odvetnik Kerr v svojem otvoritvenem govoru na poroto, je Lester ravno pred izbruhom rekel superintendentu rudnika, McDowellu, ki je bil v boju ubit, sledeče besede:

"Mi bomo kopali premog, če treba, v krvi. Ako mi ne napraviš \$7,500.00 profita na dan, te bom pogljal na cesto."

Clevelandske novice.

Voda se da čistiti z elektriko. Neka družba iz New Yorka, ki izdeluje električne aparate, je poslala sem svojega zastopnika, ki je obvestil župana in tukajšnje vodovodne oblasti, da se čiščenje vode lahko z elektriko, kakor ni treba sipati vanjo klorina, ki napravi, zmešan z fenolom, ob gotovih dneh mestno vodo tako zoperno. Vodovodni direktor Myers je izjavil da še ni slišal, da bi se dalo vodo v tako veliki količini, kot potrebuje Cleveland, uspešno čistiti, toda poskusilo se bo vseeno. Če se izkaže demonstracija dober, potem bo gledal župan, da se prične z novim načinom čiščenja kar najhitreje.

East Ohio plinovna družba se je pričela navidez že poslavljati. Včeraj je naznanil družbin podpredsednik Gallagher, da če bo morala res s prvim majem prenehati s poslovanjem, da bo razdelila ves denar, ki so ga vplačali konzumentje za svoje metre s obrestmi vred. Na prenehanje sicer najbrže niti najmanj ne mislijo, toda govorijo pa o stvari popolnoma resno v očitni nadi, da bi povzročilo to med ljudstvom kak protest proti odločitvi mestnega koncilja in bi imela družba potem priliko vsiliti svoje cene.

Gospodarsko stanje Jugoslavije tekom 1. 1922.

New York, (Jugoslovanski oddelek F. L. I. S.) "Commerce Reports," uradno glasilo ameriškega departamenta za trgovino, priobčuje pregled o svetovnih gospodarskih razmerah tekom leta 1922; gospodarske razmerje vsake posamezne inozemske dežele so posebej na kratko navedene Jugoslavije tekom 1. 1922 je vpisano tako-le.

"Konsolidacija te nove države je počasna, in to radi težkoče, da se spravi v sklad bolj industrijske elemente prejšnjih avstro-ogrskih dežel s poljedelskimi elementi v Srbiji, kakor tudi radi raznih političnih smremljenj poedinih pokrajin. Ne popolni podatki kažejo, da ni še ravno veselo v državnem budžetu. Izdavanje novih papirnatih novčanic se je omejilo. Tekom vsega leta 1922 je prevladovala tesnoba kreditov. Vzlic prizadevanju vlade, da bi na umeten način dvignila valuto, je dinar padel tekom leta; 3. januarja 1922 je veljal skoraj trinajstinko svoje izvirne veljave in 30. decem. le osemnajstinko. Privatno ameriško posojilo je do zdavnje imelo malo vpliva na kredit in trgovske posle; tile so stalno počasni. Prometne razmere še vedno ovirajo prosperiteto, dasi se je popravilo ali pa do dalo nekaj železniške opreme. Slaba letina koruze najvažnejšega srbskega pridelka — zajedno z omejitvami na izvoz žita in živinskih produktov je imela neugoden vpliv na zunanje trgovine; ali izborna letina češpelj je malo popravila ta neuspeh. Na podlagi statistike za prvih sedem mesecev 1. 1922, je uvoz presegal izvoz za približno 24 odstot; ta neugodna bilanca je bila še veliko slabša kar se tiče trgovine z Združenimi Državami. Jugoslovanski nakupi v Združenih Državah, ki se tičejo raznih vrst manufakturnega blaga, bodo bržkone nadaljevali, stežka pa se bodo povečali in to zlasti z ozirom na stanje valute."

Poselni odbor, ki je vodil pogajanja med clevelandskimi karpentari in karpentarskimi podjetniki za doseganje novega sporazuma, je včeraj že podpisal novo mezdno pogodbo, glasom katere bodo karpentari dobivali \$1.25 od ure za dobo enega leta. To je prva pogodba, ki je bila podpisana v tej stroki v teku treh let. Karpentari so delali brez pogodbe izza izpitja, do katerega je prišlo pred dvema leti radi spora z "metal trim" delavci.

S to pogodbo je poravnano mezdno vprašanje kakih 7000 delavcev. Karpentarska unija je po številu največja unija v mestu. Glasom sporazuma, se bodo podjetniki glede spora med karpentari in "metal trim" delavci, lahko držali sklepa, ki ga bo podal v zvezi 21. maja unijski razsodiščni odbor, medtem ko se karpentari samim pušča prostoro, da spor z "metal trim" delavci sami poravnajo.

Stavbinski težaki so včeraj kot posledica nesporazuma glede plače še vedno vztrajali na stavki. Kot pravijo unijski uradniki, je več neodvisnih podjetnikov že pristalo na njih zahteve in da se je okrog 1000 mož kot posledica že povrnilo na delo.

—Proti delavcem. Včeraj je izdal sodnik Stephenson sodno prepoved proti Amalgated Clothing Workers of America, da ne smejo nastavljanje piketov v okolici firme Scher-Hirst Co., ter sploh storiti ničesar, kar bi oviralo družbo pri nadaljevanju dela. Unija pravi, da je v delavniški stavki ter da ima pravico nastavljanje pikete, odvetnik za družbo pa je zaničeval to trditev. Priznal pa je, da je odpuštila družba nekega unijskega delavca, ki je delal "trubel". The Scher-Hirst Co. ima svojo delavnico na 310 Lakeside Ave. ter je splošno poznana kot odprta delavnica. Sodnik je odločil v prid družbi ter se na unijske zahteve sploh oziral ni.

—Pridite nocoj na zabavo Naprednih Slovencev v Sl. Nar. Domu.

Washington, 2. marca. — Ethelbert Stewart, vladni komisar v uradu za zbiranje delavske statistike, je danes izdal svarilo na javnost, da naj se ne da preseliti z očitnim navalom blagostanja, ki je dozdavnje na poti.

Veliko ameriških tovarnih produkcij več kot bo mogla absorbirati trgovina Zedinj. držav in pa neznanost trgovina s tujezemstvom, pravi Stewart. Zaloge bodo kmalu prenapolnjene in za tem bo sledila brezposelnost.

"Edina rešitev za to stanje je, je dejal sivolasi komisar, "ako se ne producira več, kot za domače potrebe, za potrebe zunanje trgovine in pa za majhen preostanek. Produkcija bi morala biti enakomerna skozi vse leto. Tovarne naj bi ne delale preko ur za ustvaritev velikanskih zalog, kar sledijo brezposelnostne depresije."

Oni, ki delajo sedaj preko ur, naj gotovo nekaj na stran položijo za suhe mesece, ki pridejo povsem gotovo, pravi Stewart.

KARPENTARJI PODPISALI SPORAZUM.

PODJETNIKI IN DELAVCI SO ŽE PODPISALI SPORAZUM KI DOLOČA \$1.25 PLAČE OD URE.

Posebni odbor, ki je vodil pogajanja med clevelandskimi karpentari in karpentarskimi podjetniki za doseganje novega sporazuma, je včeraj že podpisal novo mezdno pogodbo, glasom katere bodo karpentari dobivali \$1.25 od ure za dobo enega leta. To je prva pogodba, ki je bila podpisana v tej stroki v teku treh let. Karpentari so delali brez pogodbe izza izpitja, do katerega je prišlo pred dvema leti radi spora z "metal trim" delavci.

S to pogodbo je poravnano mezdno vprašanje kakih 7000 delavcev. Karpentarska unija je po številu največja unija v mestu. Glasom sporazuma, se bodo podjetniki glede spora med karpentari in "metal trim" delavci, lahko držali sklepa, ki ga bo podal v zvezi 21. maja unijski razsodiščni odbor, medtem ko se karpentari samim pušča prostoro, da spor z "metal trim" delavci sami poravnajo.

Stavbinski težaki so včeraj kot posledica nesporazuma glede plače še vedno vztrajali na stavki. Kot pravijo unijski uradniki, je več neodvisnih podjetnikov že pristalo na njih zahteve in da se je okrog 1000 mož kot posledica že povrnilo na delo.

—Proti delavcem. Včeraj je izdal sodnik Stephenson sodno prepoved proti Amalgated Clothing Workers of America, da ne smejo nastavljanje piketov v okolici firme Scher-Hirst Co., ter sploh storiti ničesar, kar bi oviralo družbo pri nadaljevanju dela. Unija pravi, da je v delavniški stavki ter da ima pravico nastavljanje pikete, odvetnik za družbo pa je zaničeval to trditev. Priznal pa je, da je odpuštila družba nekega unijskega delavca, ki je delal "trubel". The Scher-Hirst Co. ima svojo delavnico na 310 Lakeside Ave. ter je splošno poznana kot odprta delavnica. Sodnik je odločil v prid družbi ter se na unijske zahteve sploh oziral ni.

—Pridite nocoj na zabavo Naprednih Slovencev v Sl. Nar. Domu.

Washington, 2. marca. — Ethelbert Stewart, vladni komisar v uradu za zbiranje delavske statistike, je danes izdal svarilo na javnost, da naj se ne da preseliti z očitnim navalom blagostanja, ki je dozdavnje na poti.

Veliko ameriških tovarnih produkcij več kot bo mogla absorbirati trgovina Zedinj. držav in pa neznanost trgovina s tujezemstvom, pravi Stewart. Zaloge bodo kmalu prenapolnjene in za tem bo sledila brezposelnost.

"Edina rešitev za to stanje je, je dejal sivolasi komisar, "ako se ne producira več, kot za domače potrebe, za potrebe zunanje trgovine in pa za majhen preostanek. Produkcija bi morala biti enakomerna skozi vse leto. Tovarne naj bi ne delale preko ur za ustvaritev velikanskih zalog, kar sledijo brezposelnostne depresije."

Oni, ki delajo sedaj preko ur, naj gotovo nekaj na stran položijo za suhe mesece, ki pridejo povsem gotovo, pravi Stewart.

Washington, 2. marca. — Ethelbert Stewart, vladni komisar v uradu za zbiranje delavske statistike, je danes izdal svarilo na javnost, da naj se ne da preseliti z očitnim navalom blagostanja, ki je dozdavnje na poti.

Veliko ameriških tovarnih produkcij več kot bo mogla absorbirati trgovina Zedinj. držav in pa neznanost trgovina s tujezemstvom, pravi Stewart. Zaloge bodo kmalu prenapolnjene in za tem bo sledila brezposelnost.

"Edina rešitev za to stanje je, je dejal sivolasi komisar, "ako se ne producira več, kot za domače potrebe, za potrebe zunanje trgovine in pa za majhen preostanek. Produkcija bi morala biti enakomerna skozi vse leto. Tovarne naj bi ne delale preko ur za ustvaritev velikanskih zalog, kar sledijo brezposelnostne depresije."

Oni, ki delajo sedaj preko ur, naj gotovo nekaj na stran položijo za suhe mesece, ki pridejo povsem gotovo, pravi Stewart.

Ku Kluksi in Ameriška legija pod ognjem

12.000 PEDAGOGOVO ODOBRAVALO DR. STEINERJA, KO JE ŽIGOSAL VOJNO PSIHOLOGIJO NA ZAKLJUČNEM ZBOROVANJU SOLNIKOV.

V četrtke zvečer se je vršilo v novem mestnem auditoriju zaključno zborovanje American Education Association, kateri je prisostvovalo 1200 profesorjev, šolskih nadzornikov, učiteljev in učiteljic iz vseh delov Amerike. Glavni govornik na zborovanju je bil dr. Edward A. Steiner iz Grinnell, Iowa, ki je poznan kot strokovnjak v naseljenjskih zadevah. Njegov govor, ki se je tilkal naseljenjskega vprašanja, je izzval veliko odobravnje pri navzočih.

"Patriotične organizacije so tudi prispevale, da se o naseljenjskem vprašanju ne sodi pravilno, kajti v splošnem so bile nevelikodušne, trde v govoru in netolerantne v duhu," je dejal dr. Steiner. "Gotov sem, da se me ne bo napačno razumelo, ako na tej točki izrečem posebno kritiko glede Ameriške legije."

"Jaz imam vse spoštovanje za dela naših vojakov, za njih junstvo in za temeljne motive njih organizacije. Toda ni vam mogoče koga amerikanizirati, to se pravi spreobrniti, ako ga na eni strani slikate kot veliko nevarnost na drugi pa mu obnavljate ponujate rešitev."

"Ameriška legija se mora iznebiti svoje vojne prihologije, predno bo zamogla postati med tujezemci vzgojevalna sila."

Z ozirom na Ku Klukse, je dejal dr. Steiner: "Nekatere sektarijanske grupe pa so še bolj nespametne, kajti one mešajo amerikanizem z gotovimi verami. Medtem ko sem prepričan, da je življensko vereno človek najboljši Amerikanec, pa ni resnica, da je protestantstvo vo predstavnik pravega amerikanizma, in da katoličan ali žid ne more biti dober Amerikanec. Mi želimo, da verstvo pospešuje vzgojo, ne pa, da bi vzgoja bila pod kontrolo verskih ali patriotičnih organizacij katerekoli vrste."

—Vdova linčanege železničarja izpričuje.

JE IMENOVALA IMENA OSMIH OSEB, KI SO BILE NAVZOČE OB LINČANJU MOŽA.

Little Rock, 2. marca — Včeraj je bila pred preiskovalnim odsekom državne zbornice zaslišana vdova železničarja E. C. Gregorja, ki je bil 16. januarja v Harrisonu, Ark., linčan od družali, ki jo je najela železniška družba, da stre stavko železničarjev. Mrs. Gregor je podala imena osmih možkih, o katerih je dejala, da ji je znano, da so bili prisotni ob linčanju njenega moža.

Mrs. Gregor je pri svojem izpričevanju izjavila, da so bili imenovani možki tudi v družali ki je v noči 16. januarja odgnala njenega moža v doma, drugo jutro pa je bilo njegovo truplo najdeno obešeno na bližnjem železniškem mostu.

RUDNIŠKA NESREČA V W. VIRGINIJI.

ŠEST TRUPEL PRINEŠENIH NA POVRŠJE, MEDTEM KO SE JIH ZA PET NADALJNIH MOŽ ŽE TUDI IZGUBILO UPANJE, DA SE JIH NAJDE ŽIVE.

Bluefield, Wa., Va., 2. marca. — Danes zgodaj zjutraj se je primerila v rudniku Weyanoke Coal and Coke Co. v Arista, v Mercer okraju, eksplozija, ki je stresla vso okolico. Eksplozija je zajela vsega skupaj 38 mož, toda od teh se je večino rešilo. Do sedaj se je prineslo na površje šest mrtvih, in izgubilo se je tudi upanje, da se bo onih pet, ki se še vedno nahajajo pod zemljo, še najde pri življenju. Potem takem bi skumno število mrtvih znašalo 11.

Ko se je primerila eksplozija, je bilo na delu v rudniku 75 mož. Eksplozija se je primerila 3,200 čevljev od glavnega vhoda v rudnik. Od 38 mož, katerim je eksplozija zaprla izhod na prosto, se jih je prineslo na dan 27, ki so zadobili le manjše poškodbe. Sila eksplozije je dosegla prav do površja zemlje ter je vrgla lesene opore in velike skale po več sto čevljev daleč, medtem ko so pri odprtinah pojavili visoki plameni.

Dva delavca ubita v Pa.

New Castle, Pa., 2. marca. — Ko je danes nekoliko pred poldnem v tovarni Grasselli Co. eksplodiralo 7,500 ton črnega smodnika, sta bila dva delavca na mestu ubita, in sila eksplozije je zdrobila na stotine šip v Hillside, 5 milj od tu, kjer se nahajata tovarna za smodnik. Mrtva sta 30-letni John Lyons in 26-letni George Beck.

Dva slovenska rudarja v Calumetu, Mich.

Dva slovenska rudarja sta izgubila življenje pod zemljo v teku štiriindvajsetih ur v tukajšnjih rudnikih. Josip Lokar je bil ubit 23. februarja v shaftu No. 2. Calumet and Hecla Co. Udaril ga je "skip" in mu zdrobil glavo ter polomil noge, tako da je bil na mestu mrtve. Pri isti nesreči je bil težko ranjen rudar Florey Sullivan.

Drugi dan 24. februarja je bil ubit John Weiss v Red Jacket shaftu Calumet & Hecla Co. V 61. rovu se je utrgala plast kamena in padla nanj. Bil je mrtve, predno je prišla pomoč.

Lokar je bil star 50 let in zapuščal soprogo ter osem otrok. V Ameriko je prišel pred 25. leti in ves ta čas je bival v Calumetu in delal v rudniku. Bil je član društva Sv. Cirila in Metoda. John Weiss je bil star 42 let in zapuščal soprogo s katero se je poročil pred dvema letoma, v stari domovini pa starše. Doma je bil iz Predgrada pri Starom trgu v Belokrajini. Bil je član katoliških društev — med temi tudi Kolumbovih vitezev — in "Loyal Order of Moose" ter predsednik Kluba strelecev v Calumetu. Pri Calumet & Hecla kompaniji je bil vpislen kot rudar petnajst let.

—Cena sladkorja še vedno raste. Včeraj se je prodal še po \$9.50 sto funtov na debelo, danes pa je že od \$9.50 do \$9.75. Kot posledica se bo zvišala tudi cena na drobno.

—Rojake opozarjamo, da pazno prečitajo listvice in pojasnijo organizacije Woodman of the World, ki se nahajajo v današnji izdaji.

—Ako rabite zobozdravniške postrežbe, se lahko z zanesljivostjo obrnete na Dr. Winfreya, ki ima svoj urad na St. Clair in E. 64. St.

—Zupan Kohler se vedno postavi klerkoli in kadarkoli more. Prav od mikogar se ne pusti komandirati. Ker se je nekaj poročalo in govori, da je mestni administratorji mnogo pomagal za znižanje stroškov posebnih preiskovalnih odborov, je Kohler ter trditve včeraj kratkomalo nobil. "Zupan Kohler in nihče drugi je gledal, da se je lansko leto prerinilo skozi brez zadolžitve in gledal bo še tudi v letu 1923," je izjavil včeraj odločno kot ima on navado, pred mestnim kontrolnim odborom, "pa magari če pocenjajo vsi mestni direktorji in vsi člani raziskovalnega odbora." Sicer je dal vsem, ki so mu pri njegovem prizadevanju kaj pomagali, zaslužen priznanje, toda vztraja pa, da je bil on tisti, ki je gledal in skušal na vse pretege, da je mesto shajalo s svojimi dohodki. Ker se je baje finančni direktor Gerrell na nekem zborovanju izrazil, da gre preiskovalnemu odboru zaslug, da se mesto zadnje leto ni zadolžilo, je tudi njegova malo okrtaj, sicer pa ni bilo nič hudega. Rekel je, da misli, da je Gessel zmogel za svojo mesto kot finančni direktor, v slučaju p da se sa mčuti, da ni zmogel, in da misli, da se mora obračati za pomoč h kakemu odboru bo treba pa drugega direktorja. Gessel je odvrgel nito, da mu je žal, da je bilo o njegovih izjavah napačno poročano, ter da je on omenjeni odbor le pohvalil za razno informacijsko delo, da pa ni niti najmanj omenjal, da bi naj mu šla zaslug za varčno gospodarstvo pri mestni upravi. Zupan je nadaljeval: "Clevelandčanom želim povedati, da sem obdržal mesto na svojih dohodkih, in da če bi se plačevalo vse stroške iz ene blagajne, oziroma, da bi se denarja ne delilo na razne oddelke, sem siguren, da bi prihranil še več. Delo, katero se stori, je bilo težko. Mnogokrat se moram surovo nastopati in to vse, da sem v resnici kaj dovršil. Toda delo smo napravili dobro in dobro ga bomo opravili tudi letos."

"Enakopravnost"

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV.

Owned and Published by:
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
 Business Place of the Corporation 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:

By Carrier ..... 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
 Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail ..... 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50, 3 mo. \$2.00
 United States ..... 1 year \$4.50, 6 mo. 2.75, 3 mo. \$2.00
 Europe and Canada ..... 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00, 3 mo. \$2.50
 POSAMEZNA ŠTEVILKA 3. SINGLE COPY 3c.

Lastuje in izdaja ga
Ameriško-Jugoslavanska Tiskovna Družba.
 6418 ST. CLAIR AVENUE

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravnštvo.

CLEVELAND, O., SOBOTA (SATURDAY) MARCH 3rd, 1923.

Princeton 551

Randolph 5811

OB TEDNU.

Poljedelski tajnik Wallace je vložil formalen protest proti združitvi Amour in Morris veleklavničarskih družb, katerih glavni delavnice se nahajata v Chicagi. Wallace je zastopnik farmerskih interesov v kabinetu in kot tak mora vsaj formalno nastopiti proti nameravani akciji mešarskih družb, ker bi se s tem kompeticija pri nakupovanju živine znatno znižala in to bo očutno škodovalo farmerske interese. Če družbi ne bosta zadovoljni z njegovo odredbo, se lahko pritožita najprej na okrožno zvezno, potem pa na najvišje sodišče Zedinjenih držav. Ta slučaj je zopet nov dokaz, kako kapitalistični sistem neizogibno vodi k večjim in večjim koncentracijam kapitala, ki morajo končno zatreti vsako zdravo kompeticijo v trgovini ter vsako individualistično stremjenje v družbi sploh. Kako bo najvišje sodišče končno odločilo, faktično nima pomena. Organiziran kapital je tako močan, da se smeje zakonu in njegovim odločitvam oziroma da jih krši ("zakonito"). Tudi Rockefellerjev Standard Oil Co. je najvišje sodišče nekoč "razpustilo," danes pa je močnejša kot kdaj prej, kar ravno mi Clevelandčani zdaj dobro občutimo, ko nam grozi odvzeti naravni plin, ako ne pristanemo v oderuške cene.

Pred kratkim je skupina ameriških znanstvenikov pozvala sir Conan Doyle-a in druge propagatorje špiritualizma, da "duhove" fotografirajo in da jemanje slik podrede znanstvenim preiskusom. Onemu, ki dokazuje obstoj "duhov," se nudi nagrada \$5000.00. Da li se bo kak ambiciozen špiritualist te prilike poslužil ali ne, nam ni znano. Sicer pa imajo po našem mnenju špiritualisti priliko, da človeštvo izkažejo veliko dobroto, ako jim je v resnici mogoče priti v stiko z duhovi umrlih. V Painsville, O., na primer je prav sedaj v teku obravna proti clevelandškemu trgovcu Burnsu, ki je obtožen, da je v bližini Mentor, O., umoril svojo ženo in jo nato zakopal v plitev grob. Prič za umor ni nobenih, toda prosekucija pravi, da bo na podlagi okolišinskih dokazov dognala, da je Burns morilec žene in bo poskušala doseči smrtno obsodbo. Kot pa je znano, tak načina prosekucije dostikrat povzročijo, da morajo sedeti dolga leta v zaporu ali pa umreti čisto nedolžni ljudje. Ali ne nudi ravno slučaj kot je ta špiritualistom vso priliko, da dokažejo uspešnost in koristnost svojih trditev. Zakaj ne bi poklical "duh" umorjene žene, da pove, kdo jo njen morilec?

Amerika se nahaja zopet na vrhuncu industrijalne aktivnosti. Ozračje je polno optimizma in dobre volje. Lepo in prijetno je tako, in njih ne želi spremembe. Toda vsi vemo, da tako ne pojde dolgo. Nekaj mesecev, morda pol leta ali kaj več, pa bomo začeli zopet pot nazaj. Kolesje industrije bo začelo nižati hitrost obrata in strah se bo naselil v ljudska srca. Zakaj? Ali se bodo morda delavci naveličali delati? Ne. Rabilj jih ne bodo. Povedali jim bodo, da so zaloge polne in da njih delo ni več potrebno. Prvič se ne bo zgodilo tako in zadnjič tudi ne. V družbi ki ne producira zato, da se zadosti potrebam ljudstva, temveč le, da ustvarja dobiček posameznikom, so take krize neizogibne in se bodo ponavljali, dokler ljudstvo ne pride do popolne zavesti.

Kako so Madžari vršili "kulturno misijo."

Vačlav Klofač, podpredsednik senata čehoslovaške republike, je priobčil te dni pretresljivo sliko o kulturnih, gospodarskih in socialnih razmerah v karpatski Rusiji, kakor jih je ustvarila prejšnja madžarska uprava.

Ljudem, ki ne poznajo stvari in zato še verujejo frazam o kulturni misiji Madžarov, naj zadržijo, če jim pokažemo kaj so Madžari v tisoč letih napravili iz Karpatske Rusije! Na vseh svojih svetovnih potovanjih — pravi Klofač — nisem našel nikjer tako zanemarljive dežele in na pol ubitega naroda, kakršni živi ob vnožu Karpatov. Skoro ne verjetno se zdi, kako more Evropejec kazati tako nizko stopnjo kulture, kakor jo kaže Karpatski Rus, ki vendar živi v središču Evrope. Ne prihaja tu v poštev samo gospodarska beda, ki je tu doma od davnine, ampak in posebno tudi kulturna beda. Češka država — Karpatska Rusija je sedaj priključena k čehoslovaški republiki — je v razmeroma kratkem času mnogo storila na polju šolstva v Karpatski Rusiji. Tudi stremjenja merodajnih krogov so neoporečno najboljša. Toda kjer je 70, mnogokje tudi 90 odstotkov analfabetov, kjer se vrača družji z brezbrilnostjo in analfabetstvom z nezaupanjem: tam bo našo delo zelo pozno, donajalo sadove.

V družbi z gospico dr. Alico Masarykovo, predsednico čehoslovaškega Rdečega Kriza, mi je bila — pripoveduje Klofač — prilika, da sem si ogledal zdravstvene ukrepe, posebno pa sem se uveril o potrebi ukrepov v gozdovih Karpatske Rusije. Krajina more navdušiti slikarja, zdravstvenca pa postaja tesno. Povsod mrgoli otrok, ki bosj letajo v mrazu in po snegu, odeti le v srnjčico. Po kočah vlada strašen vzduh: vse je združeno v enem prostoru, ljudje spijo poleg pe-

rutnice. Postelje in poda ne vidijo nikjer. Na ljudeh opazuješ sledi degeneracije, vsi so bledi. Vidijo sledi nezadostne prehrane. Jetika ima bogato žetev, zlasti med otroci. Samo med železniškimi delavci je 57 odstotkov jetičnih. Lakota, nezdrava stanovanja, zganje, zakoni med najbližjimi sorodniki in posebne spolne razmere: vse to povzroča propadanje.

Iz bornih koč kriči stara era, doba madžarskega gospodstva, lakote, epidemij in nekulture. Hotel bi — vzklila Klofač — doživi, veti čas, ki prinese v te koč nove dobo, slovanske dobo dostojnega človečanstva. Potem nadaljuje: Pred letom in pod sem videl v Karpatski Rusiji nerazmerne večje bedo. Današnji prizor na Vrhovini pa se ponavlja od leta do leta: pomanjkanje kruha. Na srečo se je v minulem letu krompir dobro obnesel. Ovsena kruha, kakor ga prebivalstvo živi v mnogih krajih, ne bi na Češkem sploh priznali kot živilo. Slama nadomeščuje moko. Na spomlad postaja beda še hujša. Po prevratu je pomagal Hoover, ki mu ostanemo vedno hvaležni za njegovo akcijo. Naše skrbstvo za otroke na karpatsko-ruskem ozemlju gladi je tudi storilo svojo dolžnost.

Sedaj je prevzel vso pomožno akcijo čehoslovaški Rdeči križ. Dr. Alici Masarykovi si je ogledala vso deželo in sestali so se njeni pomočniki, da začnejo takoj s pomožno akcijo. V letu 1921. se je razdelilo nad 14,000 dnevnih odmerkov živeža, pozneje je okoli 5000. Čehoslovaški Rdeči križ skrbi danes za matere in dojenčke in vodi po občinah delitev hrane. Glavno delo se bo moralo, seveda, izvršiti na Češkem in Moravskem. Poziv predsednice češkega Rdečega kriza mora dobiti odziva.

Madžari so pustili izumirati

gladujoče karpatsko-rusko ljudstvo, mi pa — vzklila Klofač — ne smemo zapustiti svojih slovanskih bratov. Češko srce, ki se je doma tako dobro obneslo, si bo moglo tudi v Karpatski Rusiji nabirati lovrike. Načrt predsednice čehoslovaškega Rdečega kriza odreja zgodovinskih dežlam skrb za posamezna ozemlja Karpatske Rusije. Dr. Alici Masarykova se je zavzela tudi za zapuščene otroke in sirote, ki jih je mnogo ob vnožu Karpatov. — Vojna je ubila očeta. Epidemične bolezni so tjim vzele še mater. Z državno pomočjo, so se ti otroci spravili na Češko in Moravsko v izobrazbo. Tako delo je vredno

vsega priznanja. Kajti taka akcija daje češkemu narodu ugled in pridobiva ljudi za državo.

Klofač zaključuje: Pa tudi vse to je le pomoč za trenutek. Mi moramo karpatskoruskemu ljudstvu pomagati trajno in za vse čase. Sedaj moramo odpraviti posledice zločina madžarskega gospodstva, ki je bilo brezbrilno za usodo tega slovanskega ljudstva. Naša republika najde gotovo sredstvo in poti, da svojemu ljudstvu ob vnožu Karpatov zagotovi hrano, mir in bodočnost pri domačem ognjišču in da odpravi njegovo izseljevanje v Ameriko.

Politika Italije ob francosko-nemškem sporu.

Ko se je Francija odločila za svojo veliko oboroženo akcijo proti Nemčiji in ko se je Anglija ne le odtegnila od tega podjetja, ampak so angleški državni in angleška glasila izjavljali z vso odkritostjo, da ne soglašajo s Francijo v njeni reparacijski politiki napram Nemčiji, smo označili mi politiko Italije ob tem vprašanju z besedo "na razpotju". Odmaknila se je od Anglije, a se vendar ni oddaljila; pridružila se je Franciji in se — ni pridružila! Uradna italijanska izjava so podajale nam reč tako: razlog: poslali smo sicer na ruhrsko ozemlje tudi italijanske inženirje, da bodo varovali tam interese Italije, to je, da ji zagotovijo pripadajoči ji delež na premoški reparaciji; nismo se pa pridružili vojaški akciji, ker ne soglašamo z njo. Po tej razlagi bi ustrezala politika Italije na pol angleškemu, na pol francoskemu stališču. Noče vztrajati na desni, ali na levo tudi noče odločno kreniti.

Na to pa je padla v svet vest o italijanskem predlogu za ustanovitev bloka kontinentalnih držav, torej politične tvorbe, katere ost bi bila naperjena proti Angliji! Ako naj bi se uresničil ta načrt, bi se morala združiti volk in jagnje proti tretjemu! Da so se angleški listi z vso odločnostjo uprli taki nameri, je pač razumljivo, vso samo ob sebi. Po drugi od drugih strani Evrope so se oglašali glasovi, ki so odločno odklanjali ta načrt, dokazujoč, da je neizvedljiv in da bi bil v gospodarsko pogubo Evrope, ker da gospodarska vzpostava Evrope ni mogoča brez sodelovanja Anglije in Amerike.

Pa tudi v Italiji sami so skoro izprevideli, da nima tak predlog

nikake nade do uresničenja. Isti italijanski listi, ki so poprej na dolgo in široko razpravljali o predlogu za ustanovitev kontinentalnega bloka in so tudi dokazovali popolno umestnost tega predloga, so začeli prihajati z različnimi razlagami, posebno naglašujoč, da Italiji ni niti na misli, da bi hotela izolirati Anglijo. "Tribuna" je trdila, da je italijanska vlada opozarjala na hude posledice, če bi hoteli Anglijo osamiti. Italija da hoče nadalje vršiti vlogo posredovalca v namen, da bi Anglija sama opustila stališče nebriganja, in da bi se odločila za prijateljstvo sodelovanje. V istem smislu je pisal "Giornale d'Italia," čigar izvajanje so se gibala v smeri: ne proti Franciji, pa tudi ne proti Nemčiji.

Veselski inženir, ki je članek, ki ga je znan italijanski senator Benedetto Cimeni priobčil v dunajski "Neue Freie Presse," kjer se tudi nalaga Italija vlogo posredovalca, Cimeni odločno zapika, da bi bila Italija stavila predlog za ustanovitev kontinentalnega bloka.

Ne more to že iz razloga samoohrane, kajti popolna hegemonija Francije v Evropi ne bi bila v skladu z interesi Italije. Na drugi strani se pa Italija tudi stališča Anglije glede na reparacijsko vprašanje ne more pridržati, če se uvažuje, da ni bila niti ena ped angleške zemlje opustošena od sovražnika. Drugi med najtežnejšimi razlogi bi bilo dejstvo, da Anglija ne potrebuje premoaga od Nemčije, ker ga ima sama dovolj! Kar pa se tiče drugih reparacijskih terjatev, Anglija lahko čaka, da se Nemčija gospodarsko okrepi.

Drugače stoji stvar za Italijo. V prvo so bile nje severne po-

krajine opustošene od sovražnih vojsk, v drugo pa trpi veliko pomanjkanje na surovinah. Italija mora zahtevati svoj delež na reparacijah radi svojega velikega velikega primanjuljaja pri državnem gospodarstvu in tudi radi gospodarskega položaja svojega prebivalstva! Italija potrebuje njegova premoaga za svoje železnice in svojo industrijo. Zato ni mogla slediti zgledu Anglije.

Tako upravičuje Cimeni postopanje Italije v ruhrskem vprašanju i ne moremo tej razlagi odrekat veljavnost. Niso nam, tako umiliva, ali — da se točno je izrazimo — verjetna njegova izjavljanja, glede predloga Italije za ustanovitev kontinentalnega bloka. On sploh ne verjame, da bi bil Mussolini stavljal kak formalen predlog! Naravnost ne verjetno se mu zdi, da bi bila Italija predlagala, naj se združijo Francija, Italija, Nemčija in Belgija, ki naj bi — brez Anglije — pospeševale gospodarsko vzpostavo Evrope. Cimeni navaja različne razloge za to svojo navedbo. Pred vsem se mu ne zdi primeren za to sedanjí trenutok, ko je Francija z oboroženo silo zasedla "srce Nemčije" in je ta poslednja v znak ogorčenega protesta odpočila svoja poslani-

GALILEO GALILEI JE IMEL PRAV.

Galileo Galilei (1564 — 1642) eden izmed prvih, znanstvenih eksperimentalec in profesor matematike v Padni univerzi v Italiji od leta 1602, kjer so njegova predavanja privabila velike množice učencev iz vseh delov Evrope, je rekel: "En sam eksperiment je dovolj, da pokaže, ali so možni argumenti." Ta princip, da je preiskunja bolj od argumentiranja je bil vpostavljen že na tisoč in tisočkrat pri Trinerjevem Grenkem Vino in rezultat je ta, da vedo danes ljudje po vseh delih Zdrženih držav in Canade, da je Trinerjevo Grenko Vino neprekosljivo zdravilo v slučaju slabega telesa, splošnega zaprtja, blivovja v otrobovju, glavobola, splošne potrtosti in drugih žledodnih nerodov. Ako še ne poznate tega zdravila, nevarite časa s pregovarjanjem, kupite ga še danes eno steklenico pri vsakem lekarnarju ali trgovcu z zdravili in ga poskusite. Spomni boste da svojo popularno dobro zaslužiti. Poskusite tudi Triner's Liniment za revmatizem, trganje po živcih, izpahnitve, otekline in ozeblina. Triner's Cough Sedative za prehlad in Triner's Antiputrin za bolelo grlo!

KARL MAY:
WINNETOU
 RDEČI GENTLEMAN

"Seveda, ljudje in živali v okolici desetkrat sto konjskih dolžin."
 "Potem moram sporočiti mojim vojnikom, da se nikdo ne približa nevarnemu vozu."
 "Le sporoči; prosim te za to, da vsi ne poginemo vsled take nepravdnosti. Vidiš, kako skrbim zate, ker mislim da so vojniki kiowaški naši prijatelji. A zdi se mi, da sem se motil. Če se snidejo prijatelji, se pozdravijo in kadijo med seboj pipo miru. Ali hočeš danes to opustiti?"
 "Saj si že kadil z Lisjakom, mojim proizvedovalcem!"
 "Samo jaz in bel vojnik, kateri stoji peteg. Če ne maraš pozdraviti tudi estalih, tedaj smatram to za neodkrito prijateljstvo."
 Tangua malo pomislija, potem pa se začne izgovarjati:
 "Mi imamo vojno in zato ne nosimo kinnikinnika seboj."
 "Usta glavarja kiowaškega govore drugače kot misli srce. Vidim mošnjo s kinnikinnikom za tvojim pasom in zdi se mi, da je polna."
 "Mi je ne potrebujemo, ker imamo dovolj tobaka. Saj ni treba, da vsi kadili calumet; dosti je, da kadili ti za svoje, jaz pa za bele ljudi; potem velja prijateljstvo za vse, kateri so tukaj."
 "Zakaj naj bi kadila mrdva, ko sva že prijatelja? Sam Hawkens naj razume tako, kot bi bila kadila calumet za vse."

"Kakor želiš! Potem pa vsi delamo tako, kot se nam zluhi in ti ne dobiš Apachov v svoje roke."
 "Ali jih hočeš mogoče opozoriti?" vpraša Tangua in nevarno pogleda.
 "Ne; mi ne pride na misel, ker so naši sovražniki in nas hočejo usmrtiti. A povem ti pa ne, kako jih dobiš v roke."
 "Ni potreba; že sam vem."
 "Oho! Ali mogoče veš, od katere strani pridejo, kadaj in kje zedenemo skupaj?"
 "To hočem zvedeti, ker pošiljem svoje proizvedovalce."
 "Tega ne bodeš storil, ker si pameten dovolj, da prideš na to, da bodo Apachi videli sledove tvojih proizvedovalcev in se pripravili na boj. Vsa karak bodo napravili; v veliko previdnostjo in veliko vprašanje je, ali jih dobiš po tvojem načrtu sploh v roke; po mojem pa jih odklenemo in vjamemo popolnoma neprizakovano, če se ne motim."
 Videlo se je, da niso ostale njegove besede brez upliva. Tangua malo pomisli, potem pa pravi:
 "Hočem govoriti z mojim vojnikom."
 Nato se odstrani. Gre k Lisjaku in pomigne še nekaterim vojnikom; videli smo jih, kako so se posvetovali.
 "S tem je pokazal, da ni ničesar dobrega namerjal z nami, ker se šele posvetojuje s svojimi vojniki," pravi Sam.
 "To je grdo od njega, ker ste vendar njegov prijatelj in mu niste ničesar naredili," odvrnem.
 "Prijatelj? Kaj je prijatelj pri teh Kiowih. To so lumpje, kateri žive samo od ropa. Človek jim je samo toliko časa prijatelj, dokler mu nimajo ničesar vzeti. Tukaj pa imamo polu voz samih reči, katere imajo za rdečnike veliko vrednost. To so sporočili proizvedovalci svojemu glavarju in tedaj je bilo sklenjeno, da nas oropajo."

"In zdaj?"
 "Če bi bilo res, bi bil vesel."
 "Mislim, da je res. Poznam te ljudi. Izvrstna misel od mene, da sem ga tako potegnil, da imamo neke vrste giantpowder tukaj na vozu, hi-hi-hi! On je že mislil, da je vse njegovo, kar je na vozu. Zdaj sem pa prepričan, da se ne bo nobeden rdečnik več upal utakniti tje svoj nos. Upam celo, da bo de ta strah še pozneje koristil."
 "Preskrbim se s škatljicami sardin in jim bodem rekel, da so v njej razstreljive snovi. Vi imate tudi jedno med papirji. To si lahko zapomnite za vse slučaje."
 "Lepo. Upam, da ne bode brez uspeha. Kako pa mislite glade pipo miru?"
 "Sklenili so, da se ne kadi; zdaj pa mislim; da si bodo premislili. Moj dokaz bode pripravil glavarja do drugega prepričanja. Toda zaupati jim tudi pozneje ne smemo."
 "Torej vidite, Sam, da sem jaz vendar deloma imel prav. Vi ste hoteli izpeljati svoj načrt s pomočjo Kiowov, a ste spravili nas in vas v njih oblast. Rado veden sem, kako bode."
 "Nič drugače, kot pričakujem; na to se smete zanesti. Res, da nas je hotel glavar orepati in na svoje roke obračunati z Apachi. Zdaj pa je izprevidel, da niso tako neumni, da bi zlezli v njegovo past in se dali pomoriti."
 "Zapazili bi, kot sem rekel, sled njegovih ogledov, potem lahko čaka, kadaj mu bodo kot slepi prebrisli psi prišli v roke. Zdaj so gotovi in on prihaja. — Zdaj se odloči."

Sklep smo zapazili že, predno je prišel do nas; na naštera Lisjakova povelja se je krog, kateri vas je obdajal, razdelil in jezdec so poskotali raz konje. Mi nismo bili torej več obkroženi. Tangua spregovoril, a ne več tako temnega obraza kot prej:

"To sem pričakoval, ker ti nisi le hraber, ampak tudi pameten mož. Naj stopijo vojniki kiowaški v polkrog kot priče, ko bodeva kadila pipo miru in prijateljstva."
 Tako se zgodi. Tangua in Sam Hawkens kadita calumet po že popisanem obredu; nato gremo mi vsi od vojnika do vojnika in jim podajemo roke. Potem se je dalo sklepati, da ne bode vsaj za danes in še za nekaj dni nobenega sovražstva med nami. Kako bode mislili pozneje, tega seveda nismo mogli slutiti.
 Če pravim, da se calumet ali pipa miru kaditi, se poslužim s tem izraz, kateri je pri nas običen. Indijanci pa ne pravijo takakaditi, ampak tobak piti. Sicer ga pa pravzaprav pije, kajti če kaditi po svoji indijanski navadi, požira dim in ga nabira v želodec; potem pa ga izpiha v posebnih, počasnih sunkih.
 V izrazu je velika podobnost s Turki, kateri tudi ne pravijo tobak kaditi. Tobak se pravi po turško "tütün", tobak ali pipa kaditi "tütün" ali "čibuk čibuk". Ičemke pa se ne pravi kaditi, ampak piti. Sploh pa imamo tudi v slovenski ta izraz. V neki narodni pesni se poje: Lisica, lisjak, sta pila tobak.
 Kako visoko cenijo Indijanci tobako pipo, se vidi že iz tega, ker se pri jemeskih Indijancih in pri vsah apakih plemenih imenuje glavar tako, kot pipa. Jemesu se zove glavar Fui, pipa pa Fui-čas, apakski je Natan, pipa pa Natan-tze. Ta tze pomeni kot končica kamen in zajedno ločene pipe, kakor tudi končice. Vsaka pipa, ktera se rabi kot calumet, je napravljena iz svete gline, ktera se dobiva v Dakoti.
 Po tem, vsaj začasnim sporazumu zahteva Tangua, da se priredi veliko posvetovanje, kterega naj se udeležijo vsi beli. To mi je bilo neprijetno, ker je otiralo delo. Zato prosim Sama, naj deluje v tem smislu, da se preloži posvetovanje do večera; čital in silal sam namreč, da sede Indijanci pri takih posvetovanjih brez konca in kraja, če jih ne sili kaka nevarnost, da končajo. Hawkens govori z glavarjem in mi pravi:

L. SERŠEN.

POVEST O LITERATU.

Gori pod streho je stanoval. So ba je bila ozka in črna, komaj je stala v njej postelj in mala miza. Imela je eno samo okno, a še tisto je bilo majhno in ako je hotel pogledati na črno umazano dvorišče, je moral stopiti na prste in iztegniti vrat. Zraven njegove sobe so prebivali ljudje nečedni in nemirni. Po ves dan je odmevalo hripavo vpijanje od njih in tolkli so po stenah in tleh kakor bi vedno sekali drva. Tudi prepejali so se. Od polnoči naprej pa so smrčali, da Leskovec ni mogel spati. Ako je hotel zjutraj vstati, je moral previdno prekorati nakopičene smeti, ki so mu jih bili porinili prav pred vrata. Toda Leskovec se je privadil in nazadnje bi se mu ne bi bilo delo prav, ako bi potihnilo. Govorili so malo, posedali po povpitje, pritrkavali in smrčanje. Tudi smeti se je privadil, noga stoji in po tleh in pobirali zad-

se mu je nazadnje kar sama ob sebi dvignila na onem kraju. Samo včasih, ko je hotel pogledati skozi okno na nebo, a je namesto njega ugledal zažrnelo streho nasprotnih hiš, se je za hipee spomnil z bridkosti besed, ki jih je nekdanj govoril Meli.

"Razširila se bode moja soba, da bode velika in široka kakor je velik in širok svet, in izgine okno, ki ovira moj razgled..."

Utrujen je ob takšnem spominu omahnil na stol, a domišljija mu je pričarala pred oči zelene travnike in šumeča polja, serčnate loge in temne gozdove. In bilo mu je še huje in neznosnejše.

Včasih je potrkalo na njegove duri. Prihajali so obiski. Privadil se je sam mladi ljudje s stari mi obrazji in z velikimi ljuškami. Govorili so malo, posedali po povpitje, pritrkavali in smrčanje. Tudi smeti se je privadil, noga stoji in po tleh in pobirali zad-

nje ostanke iz tobačnih skatel, ter pušili. Napolnila se je soba z dimom, ki se je vahal skozi okno kakor skozi dimnik. Bili so bleedi in izpiti ti ljudje, in oči vseh so bile lačne.

"Imaš kaj, Leskovec?"
"To, kar imate Vi, prijatelji!"
In pušili so dalje in razšli so se molče in tiho kakor sence.

Včasih pa je bilo drugače. Potrkalo je glasneje in samozavestneje. Stari obrazi teh mladih ljudi so se zasvetili, ko so stopili pred Leskovec.

"Vstani, duša! Glej, vrnil si se časi egiptovskih lončev!"

In odhajali so po stopnjicah in tedaj je bil njihov ves svet! In izpolnila so se njih hrepenja, postali so veliki in močni!

Leskovec je pisal dolg roman. Imel je mnogo izkušenj in domišljaj si je, da ve sedaj, kako je treba pisati, da bode ustregel urednikom in bralcem. Ta roman mu mora toliko donesti, da poplača svoje dolge pri gospodinj in da si še ohrani kredit pri njej vsaj do konca leta. Potem se mu tako obeta dobro mesto v uredništvu nekakega dnevnika. Ko, nec bo bed in nevrednega življenja!

Ko je dokončal svoj roman, se je oddahnil. List za listom je jemal v roke in z veseljem in zadovoljstvom je bral stran za stranjo. Izlil je bil vsa čustva svoja na papir, živele in kipele je v črkah, uspeh mora biti velik in časten! In z nekim svetim spoštovanjem je zopet skladal stran na stran, zavil v poseben zavitek in napisal naslov. Smehljaje se je vstal in nesel rokopol lastnoročno v uredništvo.

"Kje je gospod urednik "Svobodno Misli"?"
Vstal je okrogel možiček izza mize in se mu približal.
"Česa želite, mladi gospod?"
"Jaz sem literat Leskovec in prinašam vam velik rokopol za "Svobodno Misli." Prepričam sem, da vam bo ugajal, in da ga bodo veseli bralci Vašega lista. Pridobi vam novih naročnikov."

Zasmejal se je urednik, da so mu stopile solze v oči.
"Jako samozvestno govorite, gospod Leskovec. To ni posebno priporočljivo. Sploh apazujem, da manjka sedaj mladini one skromnosti, ki smo jo imeli svojčasno mi. In vendar smo tudi nekaj napisali. Glejte, napisal sem nekdanj povest "Preboda srca". Vse gospodične v predmetju so jokane, da so jih morale tolažiti matere. Ali mislite, da sem si ob tem uspehu kaj domišljeval? Kaj še! Niti na ulice si

nisem upal, ker sicer bi se bil razjokal tudi sam. Toda danasnji rod, nespodobni rod!"

"Gospod urednik, dovolite, men da vendar ni nič nespodobnega, ako je človek prepričan o vrednosti svojega dela."

"Dovolite, pravi literat ni nikdar prepričan o vrednosti svojega proizvoda, to vem sam po sebi. Skeptičen mora biti in sodbo mora prepustiti drugim, ki so v to poklicani. Sicer pa, gospod Leskovec, rokopolov imam toliko na razpolago, da ne vem kam iz njimi. In mnogo je precej dobrih vmes. Vendar sprejem tudi Vašega v pregled, da vam pokažem, da nimam predsodkov."

"In kdaj se smem oglašiti, da mi poveste svojo sodbo?"
"Danes teden lahko pridete ob tej uri"....

Ves teden je Leskovec taval semtertja brez vsakega dela. Od dne do dne je postajal nervoznejši. Od sprejetja njegovega dela je bila odvisna njegova bodočnost tega si je bil v svesti. In o toj nemirnosti in malodušnosti.

Točno ob določeni uri se je zopet oglašil v uredništvu.
(Dalje prihodnjik.)

POLITIKA ITALIJE OB FRAN-SKO-NEŠKEM SPORU.
(Nadaljevanje iz str. 2.)

ka iz Pariza. Neverjetno je, da bi hotela Italija izključiti Anglijo od sodelovanja na gospodarski vzpostavi Evrope sprico dejstva, da ravno Anglija in Amerika razpolagata z zlatom, brez katerega je izključena gospodarska vzpostava. Vrh tega stavlja Nemčija neke svoje nade ravno v Anglijo, pa tudi Francija sama se i-

zobigle vsemu, kar bi se moglo zdeli sovražno Angliji.

Izvajanjem g. senatorja Cirmenija ne moremo odrekati veljavnosti. Vendar pa ne prepričujemo, da ne bi bil stavljen tak predlog in da je k večjemu — kakor hoče trditi Cirmeni — Italija ponudila le svoje posredovanje med Francijo in Nemčijo. Razlogi, ki jih navaj ag. senator za svojo trditve, bi bili — kakor rečeno — veljavni, v njegov zaključek pa ne moremo imeti prave vere; ko so ravno italijanska glasila — in tudi ona, ki so v stikih z vladno — na dolgo in široko razpravljala o italijanskem predlogu za ustanovitev kontinentalnega bloka in so ga proslavljala kakor kako novo razodetje, ki naj prinese odrešitev za Evropo. Gospod senator se nam zdi torej kot nekaj sv. Florijan, ki je prihitel s svojo golico, da bi gasil, kar so zapalili oni drugi.

V polnem soglasju pa smo z zaključkom članka senatorja Cirmenija: Na robu propada, ki se na izkravljena in obubožana Evropa bliža v naglem teku, kličemo zmagovalcem in premagancem v spomin najvažnejšo zahtevo življenja: "Primum vivere!" Prvo je — življenje!

ROJAKI!
SLOVENCI IN HRVATJE!
Kadar potrebujete kako popravilo pri vaši hiši, prebarvanje vaših sob ali kaj novega narediti, se vam priporočam.

JOS. IVANETIĆ
TESAR IN BARVAR.
Delo jamčim! Cene zmerne!
Ogledite se na
7013 Hecker Ave. Cleveland, Ohio.

ROJAKI!
SLOVENCI IN HRVATJE!
Kadar potrebujete kako popravilo pri vaši hiši, prebarvanje vaših sob ali kaj novega narediti, se vam priporočam.

JOS. IVANETIĆ
TESAR IN BARVAR.
Delo jamčim! Cene zmerne!
Ogledite se na
7013 Hecker Ave. Cleveland, Ohio.

ROJAKI!
SLOVENCI IN HRVATJE!
Kadar potrebujete kako popravilo pri vaši hiši, prebarvanje vaših sob ali kaj novega narediti, se vam priporočam.

JOS. IVANETIĆ
TESAR IN BARVAR.
Delo jamčim! Cene zmerne!
Ogledite se na
7013 Hecker Ave. Cleveland, Ohio.

ROJAKI!
SLOVENCI IN HRVATJE!
Kadar potrebujete kako popravilo pri vaši hiši, prebarvanje vaših sob ali kaj novega narediti, se vam priporočam.

JOS. IVANETIĆ
TESAR IN BARVAR.
Delo jamčim! Cene zmerne!
Ogledite se na
7013 Hecker Ave. Cleveland, Ohio.

ROJAKI!
SLOVENCI IN HRVATJE!
Kadar potrebujete kako popravilo pri vaši hiši, prebarvanje vaših sob ali kaj novega narediti, se vam priporočam.

JOS. IVANETIĆ
TESAR IN BARVAR.
Delo jamčim! Cene zmerne!
Ogledite se na
7013 Hecker Ave. Cleveland, Ohio.

ROJAKI!
SLOVENCI IN HRVATJE!
Kadar potrebujete kako popravilo pri vaši hiši, prebarvanje vaših sob ali kaj novega narediti, se vam priporočam.

JOS. IVANETIĆ
TESAR IN BARVAR.
Delo jamčim! Cene zmerne!
Ogledite se na
7013 Hecker Ave. Cleveland, Ohio.

ROJAKI!
SLOVENCI IN HRVATJE!
Kadar potrebujete kako popravilo pri vaši hiši, prebarvanje vaših sob ali kaj novega narediti, se vam priporočam.

JOS. IVANETIĆ
TESAR IN BARVAR.
Delo jamčim! Cene zmerne!
Ogledite se na
7013 Hecker Ave. Cleveland, Ohio.

ROJAKI!
SLOVENCI IN HRVATJE!
Kadar potrebujete kako popravilo pri vaši hiši, prebarvanje vaših sob ali kaj novega narediti, se vam priporočam.

JOS. IVANETIĆ
TESAR IN BARVAR.
Delo jamčim! Cene zmerne!
Ogledite se na
7013 Hecker Ave. Cleveland, Ohio.

ROJAKI!
SLOVENCI IN HRVATJE!
Kadar potrebujete kako popravilo pri vaši hiši, prebarvanje vaših sob ali kaj novega narediti, se vam priporočam.

JOS. IVANETIĆ
TESAR IN BARVAR.
Delo jamčim! Cene zmerne!
Ogledite se na
7013 Hecker Ave. Cleveland, Ohio.

ROJAKI!
SLOVENCI IN HRVATJE!
Kadar potrebujete kako popravilo pri vaši hiši, prebarvanje vaših sob ali kaj novega narediti, se vam priporočam.

JOS. IVANETIĆ
TESAR IN BARVAR.
Delo jamčim! Cene zmerne!
Ogledite se na
7013 Hecker Ave. Cleveland, Ohio.

ROJAKI!
SLOVENCI IN HRVATJE!
Kadar potrebujete kako popravilo pri vaši hiši, prebarvanje vaših sob ali kaj novega narediti, se vam priporočam.

JOS. IVANETIĆ
TESAR IN BARVAR.
Delo jamčim! Cene zmerne!
Ogledite se na
7013 Hecker Ave. Cleveland, Ohio.

ROJAKI!
SLOVENCI IN HRVATJE!
Kadar potrebujete kako popravilo pri vaši hiši, prebarvanje vaših sob ali kaj novega narediti, se vam priporočam.

JOS. IVANETIĆ
TESAR IN BARVAR.
Delo jamčim! Cene zmerne!
Ogledite se na
7013 Hecker Ave. Cleveland, Ohio.

ROJAKI!
SLOVENCI IN HRVATJE!
Kadar potrebujete kako popravilo pri vaši hiši, prebarvanje vaših sob ali kaj novega narediti, se vam priporočam.

JOS. IVANETIĆ
TESAR IN BARVAR.
Delo jamčim! Cene zmerne!
Ogledite se na
7013 Hecker Ave. Cleveland, Ohio.

ROJAKI!
SLOVENCI IN HRVATJE!
Kadar potrebujete kako popravilo pri vaši hiši, prebarvanje vaših sob ali kaj novega narediti, se vam priporočam.

JOS. IVANETIĆ
TESAR IN BARVAR.
Delo jamčim! Cene zmerne!
Ogledite se na
7013 Hecker Ave. Cleveland, Ohio.

ROJAKI!
SLOVENCI IN HRVATJE!
Kadar potrebujete kako popravilo pri vaši hiši, prebarvanje vaših sob ali kaj novega narediti, se vam priporočam.

JOS. IVANETIĆ
TESAR IN BARVAR.
Delo jamčim! Cene zmerne!
Ogledite se na
7013 Hecker Ave. Cleveland, Ohio.

ROJAKI!
SLOVENCI IN HRVATJE!
Kadar potrebujete kako popravilo pri vaši hiši, prebarvanje vaših sob ali kaj novega narediti, se vam priporočam.

JOS. IVANETIĆ
TESAR IN BARVAR.
Delo jamčim! Cene zmerne!
Ogledite se na
7013 Hecker Ave. Cleveland, Ohio.

ROJAKI!
SLOVENCI IN HRVATJE!
Kadar potrebujete kako popravilo pri vaši hiši, prebarvanje vaših sob ali kaj novega narediti, se vam priporočam.

JOS. IVANETIĆ
TESAR IN BARVAR.
Delo jamčim! Cene zmerne!
Ogledite se na
7013 Hecker Ave. Cleveland, Ohio.

ROJAKI!
SLOVENCI IN HRVATJE!
Kadar potrebujete kako popravilo pri vaši hiši, prebarvanje vaših sob ali kaj novega narediti, se vam priporočam.

JOS. IVANETIĆ
TESAR IN BARVAR.
Delo jamčim! Cene zmerne!
Ogledite se na
7013 Hecker Ave. Cleveland, Ohio.

NAJMOONEJŠA IN NAJBOLJŠA ŽIVLJENJSKA ZAVAROVALNICA NA SVETU

Preko 100% solventna

Woodmen of the World

— Slovenska kampa "Waterloo Camp" 281 —
Cleveland, Ohio

Zavaruje se lahko na več načinov. Takozvan "Universal Certificate" je zelo umesten, za rojake, ki želijo za srednje stroške srednje vrste protekcijo. Zavarovalnici so deležni starostne omenoge podpore in sicer po sedemdesetem letu starosti.

Polem so certifikati dvajsetih vplačil, ko se izplača po umrlemu članu in sicer če umrje v dobi dvajsetih let, cela zavarovalnica in se povrne tudi vsa vplačana sredstva, ki presegajo celotno življenjsko letvice. Izplača se cela dvojna odškodnina v slučaju ponesrečenosti. V slučaju da je član za vplačanje premija, ni vam treba pomisljati vzeti te vrste zavarovalnine ker velja več kot celotna življenjska zavarovalnica, kajti v slučaju da umrjet pred potekom dvajsetih let, izplačamo vašemu dediču vsa vplačana preko zavarovalnice z obrestmi vred, poleg cele svote omenjene v certifikatu.

NAPRIMER

Na certifikat za \$1,000 v starosti 25 let, plačamo \$1,086.53 če se primeri smrt po preteku deset let; \$1,097.20 po enajstem letu; \$1,108.29 po dvanajstem letu; in \$1,199.43 po devetnajstem letu, če se primeri smrt pred potekom dvajsetih let.

Recimo, da je vzel John Rujavec Twenty-payment certifikat pri kakri drugi organizaciji v starosti 25 let, letna lestvica pride okrog \$30.63, in Jim Kovač vzame pa certifikat za celo življenje v isti starosti in je njegova letna lestvica okrog \$20.55. Potem umrjeta oba v teku desetih let. Udovi v obeh slučajih dobita izplačanih \$1,000 toda istočasno pa je plačal John Rujavec \$100.80 več za njegovo zavarovalnico kot pa Jim Kovač. Ako pa bi bil vzel John Rujavec PERFECTED TWENTY-PAYMENT, t. j. certifikat dvajsetih vplačil pri Woodman of The World, bi bila njegova lestvica nižja in njegova vdova bi bila dobila v desetih letih \$1,086.53; po enajstih letih \$1,097.20 in po devetnajstih letih \$1,199.43.

Dvojna odškodnina za ponesrečeno smrt nudi dvojno zavarovalnico (življenjsko in nezgodno) za en premij.

Odpoved premija, ako postane član popolnoma nezmožen za delo pomeni, da ako postaneta popolnoma onemogli potem, ko ste dosegli 60 leto, vam ni treba več plačevati letnih ali mesečnih vplačil.

V slučaju, da hočete izmenjati vaš certifikat za denar to, se pravi da želite denar katerega ste vplačali izplačan, ga dobite nazaj potem, ko ste član tri leta ali več. Na izročitev certifikata se vam izplača polna svota, katero ste vplačali.

Članstvo pri tej organizaciji pa je deležno tudi dobickov. The Woodmen of the World ima glavnicio od katere plačuje dividende delničarjem. Prihranki, preostanki od dobljenih obrestih in prihranki dobljeni potom ekonomičnega gospodarstva, vse to je last članstva in je razdeljeno ob gotovih časih. V teku zadnjih dvajsetih mesecev je bilo izplačano med članstva dva milijona dve sto in petdeset tisoč dolarjev.

LESTVIČA ZA \$1,000 ZAVAROVALNINO
Izpopolnjen certifikat dvajsetih vplačil.

Mesečno Letno	Mesečno Letno	Mesečno Letno
Starost	Starost	Starost
16.....\$2.16	29.....2.85	40.....3.36
17.....2.19	30.....2.90	41.....3.45
18.....2.22	31.....2.95	42.....3.54
19.....2.25	32.....3.00	43.....3.63
20.....2.28	33.....3.05	44.....3.72
21.....2.31	34.....3.10	45.....3.81
22.....2.34	35.....3.15	46.....3.90
23.....2.37	36.....3.20	47.....3.99
24.....2.40	37.....3.25	48.....4.08
25.....2.43	38.....3.30	49.....4.17
26.....2.46	39.....3.35	50.....4.26
27.....2.49	40.....3.40	51.....4.35
28.....2.52	41.....3.45	52.....4.44
29.....2.55	42.....3.50	53.....4.53
30.....2.58	43.....3.55	54.....4.62
31.....2.61	44.....3.60	55.....4.71
32.....2.64	45.....3.65	56.....4.80
33.....2.67	46.....3.70	57.....4.89
34.....2.70	47.....3.75	58.....4.98
35.....2.73	48.....3.80	59.....5.07
36.....2.76	49.....3.85	60.....5.16
37.....2.79	50.....3.90	61.....5.25
38.....2.82	51.....3.95	62.....5.34
39.....2.85	52.....4.00	63.....5.43
40.....2.88	53.....4.05	64.....5.52
41.....2.91	54.....4.10	65.....5.61
42.....2.94	55.....4.15	66.....5.70
43.....2.97	56.....4.20	67.....5.79
44.....3.00	57.....4.25	68.....5.88
45.....3.03	58.....4.30	69.....5.97
46.....3.06	59.....4.35	70.....6.06
47.....3.09	60.....4.40	71.....6.15
48.....3.12	61.....4.45	72.....6.24
49.....3.15	62.....4.50	73.....6.33
50.....3.18	63.....4.55	74.....6.42
51.....3.21	64.....4.60	75.....6.51
52.....3.24	65.....4.65	76.....6.60
53.....3.27	66.....4.70	77.....6.69
54.....3.30	67.....4.75	78.....6.78
55.....3.33	68.....4.80	79.....6.87
56.....3.36	69.....4.85	80.....6.96
57.....3.39	70.....4.90	81.....7.05
58.....3.42	71.....4.95	82.....7.14
59.....3.45	72.....5.00	83.....7.23
60.....3.48	73.....5.05	84.....7.32
61.....3.51	74.....5.10	85.....7.41
62.....3.54	75.....5.15	86.....7.50
63.....3.57	76.....5.20	87.....7.59
64.....3.60	77.....5.25	88.....7.68
65.....3.63	78.....5.30	89.....7.77
66.....3.66	79.....5.35	90.....7.86
67.....3.69	80.....5.40	91.....7.95
68.....3.72	81.....5.45	92.....8.04
69.....3.75	82.....5.50	93.....8.13
70.....3.78	83.....5.55	94.....8.22
71.....3.81	84.....5.60	95.....8.31
72.....3.84	85.....5.65	96.....8.40
73.....3.87	86.....5.70	97.....8.49
74.....3.90	87.....5.75	98.....8.58
75.....3.93	88.....5.80	99.....8.67
76.....3.96	89.....5.85	100.....8.76

LESTVIČA ZA \$1,000 ZAVAROVALNINO
Splošen certifikat.

Splošen certifikat.

Mesečno Letno		Mesečno Letno		Mesečno Letno	
letnista letnista		letnista letnista		letnista letnista	
Starost	\$1,000	\$1,000	Starost	\$1,000	\$1,000
16.....	\$1.00	29.....	1.38	40.....	2.09
17.....	1.01	30.....	1.43	41.....	2.17
18.....	1.02	31.....	1.48	42.....	2.26
19.....	1.03	32.....	1.53	43.....	2.34
20.....	1.04	33.....	1.58	44.....	2.43
21.....	1.05	34.....	1.63	45.....	2.52
22.....	1.06	35.....	1.68	46.....	2.61
23.....	1.07	36.....	1.73	47.....	2.70
24.....	1.08	37.....	1.78	48.....	2.79
25.....	1.11	38.....	1.83	49.....	2.88
26.....	1.12	39.....	1.88	50.....	2.97
27.....	1.13	40.....	1.93	51.....	3.06
28.....	1.14	41.....	1.98	52.....	3.15
29.....	1.15	42.....	2.03	53.....	3.24
30.....	1.16	43.....	2.08	54.....	3.33
31.....	1.17	44.....	2.13	55.....	3.42
32.....	1.18	45.....	2.18	56.....	3.51
33.....	1.19	46.....	2.23	57.....	3.60
34.....	1.20	47.....	2.28	58.....	3.69
35.....	1.21	48.....	2.33	59.....	3.78
36.....	1.22	49.....	2.38	60.....	3.87
37.....	1.23	50.....	2.43	61.....	3.96
38.....	1.24	51.....	2.48	62.....	4.05
39.....	1.25	52.....	2.53	63.....	4.14
40.....	1.26	53.....	2.58	64.....	4.23
41.....	1.27	54.....	2.63	65.....	4.32
42.....	1.28	55.....	2.68	66.....	4.41
43.....	1.29	56.....	2.73	67.....	4.50
44.....	1.30	57.....	2.78	68.....	4.59
45.....	1.31	58.....	2.83	69.....	4.68
46.....	1.32	59.....	2.88	70.....	4.77
47.....	1.33	60.....	2.93	71.....	4.86
48.....	1.34	61.....	2.98	72.....	4.95
49.....	1.35	62.....	3.03	73.....	5.04
50.....	1.36	63.....	3.08	74.....	5.13
51.....	1.37	64.....	3.13	75.....	5.22
52.....	1.38	65.....	3.18	76.....	5.31
53.....	1.39	66.....	3.23	77.....	5.40
54.....	1.40	67.....	3.28	78.....	5.49
55.....	1.41	68.....	3.33	79.....	5.58
56.....	1.42	69.....	3.38	80.....	5.67
57.....	1.43	70.....	3.43	81.....	5.76
58.....	1.44	71.....	3.48	82.....	5.85
59.....	1.45	72.....	3.53	83.....	5.94
60.....	1.46	73.....	3.58	84.....	6.03
61.....	1.47	74.....	3.63	85.....	6.12
62.....	1.48	75.....	3.68	86.....	6.21
63.....	1.49	76.....	3.73	87.....	6.30
64.....	1.50	77.....	3.78	88.....	6.39
65.....	1.51	78.....	3.83	89.....	6.48
66.....	1.52	79.....	3.88	90.....	6.57
67.....	1.53	80.....	3.93	91.....	6.66
68.....	1.54	81.....	3.98	92.....	6.75
69.....	1.55	82.....	4.03	93.....	6.84
70.....	1.56	83.....	4.08	94.....	6.93
71.....	1.57	84.....	4.13	95.....	7.02
72.....	1.58	85.....	4.18	96.....	7.11
73.....	1.59	86.....	4.23	97.....	7.20
74.....	1.60	87.....	4.28	98.....	7.29
75.....	1.61	88.....	4.33	99.....	7.38
76.....	1.62	89.....	4.38	100.....	7.47
77.....	1.63	90.....	4.43		
78.....	1.64	91.....	4.48		
79.....	1.65	92.....	4.53		
80.....	1.66	93.....	4.58		
81.....	1.67	94.....	4.63		
82.....	1.68	95.....	4.68		
83.....	1.69	96.....	4.73		
84.....	1.70	97.....	4.78		
85.....	1.71	98.....	4.83		
86.....	1.72	99.....	4.88		
87.....	1.73	100.....	4.93		
88.....	1.74		4.98		
89.....	1.75		5.03		
90.....	1.76		5.08		
91.....	1.77		5.13		
92.....	1.78		5.18		
93.....	1.79		5.23		
94.....	1.80		5.28		
95.....	1.81		5.33		
96.....	1.82		5.38		
97.....	1.83		5.43		
98.....	1.84		5.48		
99.....	1.85		5.53		
100.....	1.86		5.58		

Clevelandske novice.

— Nova bolnišnica. Z delom na novi bolnišnici za je-tične v Warrenville se bo pričelo takoj prihodnji me-se. Tako je izjavil direktor za javno blagostanje. Novo poslopje, ki bo stalo okrog \$300,000, bo olajšalo, seda-nje slabo stanje na farmi, kajti prostori so premajhni za število bolnikov.

— Več rojakov iz Collin-wooda in Nottinghama nam poroča, da so se zadnje dni pojavili sumljivi moški, ki hodijo okrog ket da merijo plin, medtem ko je v resnici njih namen stikati, kje bi našli kaj mokrega in spravi-li rojake v neprimliko.

— Neki zunanji mirovni sodnik je obsodil zdravnika Charles McKevleya iz Broo-

lyn Heights na \$1,000 glo-be, ker se je dobilo pri njem alkohol, toda sodnik Ste-phenson je včeraj obsodbo razveljavil in McKevley bo ponovno zaslišan. Sodnik je izjavil, da dokazi proti ob-tožencu niso bili dovolj jasni in da je bila najdena pija-ča v zdravniškem uradu, potem, ko se je on že prese-lil.

— Biti prohibicijski agent in stikati za rozinovim jaka-tom je postal jako hazar-den posel. Odkar je stopila v veljavo prohibicija v Cle-velandu so bili tu umorjeni že trije suhaški agentje. Kot posledica so zavarovalniške družbe že pričele govoriti, da jih ne bodo več sprejema-le.

IŠČEJO SE MOŠKI

A. S. Hecker Co., 8701 Union Ave., Cleveland Ohio išče delavce za Bethlehem Steel Co., Lackawanna delavnico v Buffalo.

Moški za na jardu, težaki za pri koksovih pečeh, delavci v plavžih chiperji in storage hand težaki.

25c od ure; stanovanje in hrana \$7.00 na teden v tovarni.

Moderne Hiše

Zidana hiša za 6 druž., 30 sob., rent \$200.00.....	Cena \$18,000.00
Hiša za 6 druž., 30 sob., rent \$200.00.....	17,000.00
Hiša za 5 druž., rent \$175.00.....	15,500.00
Hiša za 2 druž., 10 sob. na 185 St., \$2000 takoj.....	8,600.00
Hiša 14 sob. moderna, rent \$95.00, \$2400 takoj.....	8,600.00
Hiša 6 sob., kopališče, garage, preko Superior ave., \$2,000.00 takoj.....	5,000.00
Dve hiše, vsaka lot zase \$2,500 takoj.....	6,500.00
Hiša 5 sob., kopališče.....	3,200.00
Hiša 11 sob., kopališče, velik lot, \$2500 takoj.....	6,200.00
Lot na St. Clair ave. in store, samo.....	5,000.00

Poleg teh imamo še mnogo drugih hiš na razpolago. Ako ste kupec za posvetstvo pridite takoj k

Gordon Park Realty Co.

7123 St. Clair Ave.

JOE LUŠIN

ED. KALISH

Rojaki trgujte z nami

in si boste prihranili denar. Poštenost je naše geslo.

Mi Vam tudi preskrbim odonar.

Naznanilo.

OD OKTOBRA PA DO DA-NES SEM SE TRUDIL DA PRO-DAM SVOJO TRGOVINO IN KER MI ISTE NI BILO MOGO-ČE PRODATI, NAZNANJAM ULJUDNO VSEM CENJENIM PRIJATELJEM IN ODJEMAL-CEM, DA SEM SE ODLOČIL O-STATI SE NADALJE V TRGO-VINI NA ISTEM PROSTORU, KAKOR DOSEDAJ.

ODSEDAJ ZANAPREJ BOM GLEDAL, DA VAS SE BOLJ TOČNO IN POSTENO POSTRE-ŽEM IN S TEM BOLJŠIM BLAGOM IN PRIMERNEJSIMI CE-NAMI, KAKOR DOSEDAJ.

ZALOGA VSEGA BLAGA BO V KRATKEM ZOPET PO-POLNA, TAKO DA BOSTE ZA VELIKO NOG DOBILI VSE KAR POTREBUJETE ZA VA-ŠE MILE ŽENICE IN DEKL-CE.

ZA OBILEN OBISK SE VAM NAJTOPLJEJE PRIPOROCAM.

Beno B. Leustig
6424 St. Clair Ave.

SELITEVI!

Spodnji podpisani naznanjam, da sem se preselil iz 1081 Addison Rd. na

6426 St. Clair Ave.

Zraven Dr. Newbergarja ali ravno na-proti Slovenskega Narodnega Doma.

Slovenci kadarkoli ste namenjeni ku-piti hišo oglasite se pri meni. Sedaj ne bo vsak lahko našel. Imam mnogo hiš naprodaj, novih in starih, na prav lahka odplačila. Imam tudi več farm trgovin in praznih lotov naprodaj. Za natančnejša poiznanila se obrnite na

JOHN ZULICH
6426 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

BOLGARSKI KRVNI ČAJ.
Na milijone ljudi rabi ta čaj proti prehladu; vzamejo ga vročega predno gredo k počitku. Olajša zabasnost, o-slabi želodce in ledvice in pomaga zboljati kri. Vprašajte vašega lekar-narja, ali ga naročite po pošti 1 veliko skatlo \$1.25, ali tri za \$3.15 ali 6 za \$5.31. Naslovite Marvel Products Co., 433 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

OGLASAJTE
V "ENAKOPRAVNOST"

POZOR WEST PARK!

Naznanjamo, da je naš zastopnik za tamkajšnje o-kolice

Mr. ANTON PETERLE,
12919 Kirton Ave.

On je, upravičen pobirati zaostale naročilnice in dobi-vati nove naročilnice za naš list. Rojakom ga priporoča-mo, da se pri njemu naroči-jo na "Enakopravnost", ali pa plačajo zaostalo naroč-nino.

Upravištvo.

POZOR!

PLUMBARSKO DELO
Rojaki Slovenci, Hrvati in drugi Slovani kadar potrebujete cobrega plumbarja v vaši hiši, pridite k meni za vsako delo, katero vam garantirata da bo izvršeno dobro. Postavljam stranišča, hane, sinka, kotle za gorko vodo, vodne kanale (sewer work) itd. Zmerna cena

Nick Davidovich
15804 WATERLOO RD.
Eddy 7188.

Prospect 2420 Central 1766

The F. W. Zimmerman Co.

splošni prevažalci

Pripravljamo in postavljamo na pro-stor blaginje, stroje, pohištvo za-pokame, odposiljemo ali shranimo.
3400 St. Clair Ave.
CLEVELAND, O.

Tel. Randolph 4325

NAZNANILO!

Cenjenemu občinstvu nazna-njam, da prevažam pohištvo in druge stvari, kar spada pod to področje. V vseh slučajih se o-brnite na

JOHN KOSEC
949 E. 67 St.
Moving and Expressing

NAZNANILO!

Društvo Danica št. 11, S. D. Z. vabi Slovence za pristop v druš-vo. Prostost pristopnika v Zvezo in društvo in brezplačna zdrav-niška preiskava, to so pogoji, ka-teri se vam še niso nudili; kar S. D. Zveza obstoji.

Cianice društva pa opozarjam da pridno agitirajo v sedanjih kampanji. Vsake članice naj bo-de trden sklep, da vsaj eno no-vo vpiše. Odbor se poročoma za rose na društvenice, ker so še vcelj svojo dolžnost naredile in torej tudi sedaj ne bodo zaosta-le. Se enkrat pa povdarjam, vsa-ka Slovenka, kateri je mar pri-ti v dobro društvo, naj pristopi k Danici. Boljše prilike ne boste imeli nikdar.

Cianice na delo, uspeh nam je zagotovljen. Za Danico.

Frances Hudovernik, tajnica.

MORA BITI PRODANO.

Hiša za dve družini na 763-65 E. 156 St. na vogalu Holmes Ave. To je najboljši kup v Collinwo-odu. Vsako stanovanje ima 5 sob.; blizu St. Mary's cerkve in šole. Ves trd les, dva forniza, kras-na senčna drevesca. Poré zgoraj in spodaj. Cena \$9,100, takoj le \$2,500. Zglašite se pri R. E. Ward, 742 E. 152nd St., Cleve-land Trust Bank Bldg. Eddy 3309 Wood 79

V soboto bom v mojem uradu od 6. do 8. ure zvečer.

ANTON DOLGAN

V ZALOGI IMAMO
vsakovrsten slad in hmelj, sode, steklenice, lončene posode, zapir-
ljive strojice, zamaške, gumijave
cevi in sploh vse kar se rabi za
izdelavo domače pive.
15617 WATERLOO RD.
Wood 507 K.

MARY KUHLEJ
16321 Arcade Avenue.

BILJARDNICA — POOL ROOM
Mehke pijače, cigare in cigarete
Se priporočam.

MOLDERJI
BENCH IN SQUEEZER
Zglašite se pri
ADVANCED BRONZE & ALU-MINUM FOUNDRY CO.
9902 Meech Avenue.

RIVETERJI in BUCKERS UP
Tudi rivet heaterji, fiterji, han-dy men, pomagači fiterjev, stroj-ni pomagači, shermen in težaki
dobjo delo pri
VAN DORN IRON WORKS CO.
2685 East 79 Street.

(55)

Frank STRUMBLY

STAVBINSKI KONTRAKTOR

985 E. 185 STREET.
Stop 125 Shore line.

Se priporočam Slovincem za gra-denje in predelovanje hiš.

(77)

STEARNS AVTOMOBIL za 7 o-seb; razprti in v dobrem stanju se prodaja. Na račun se vzame tudi lot. Kdor ga želi dobiti, naj se zglašijo na 985 E. 185 St., Stop 125 Shore Line kara.

(57)

KUPCI ČAKAJO ZA VAŠO HI-ŠO! Ako želite prodati vašo hi-šo, obvestite nas in prodaj ji boste hitro. Geo Kaupa Co.
6603 St. Clair Ave. (53)

PRODAJALNA IN POPRAVL-JALNICA CEVLJEV se prodaja poceni, ker gre lastnik v Cali-fornijo. Meseč najemnina sa-mo \$30. — 6735 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio (77)

CUNARD

6.426 Jugoslovanov

pride lahko v Ameriko pričeni 1. ju-lija. Cunard črta je najhitrejša za va-še rojake, da dosepejo v Ameriko. Iz-seljenci ki imajo karto za Cunard od-potujejo lahko nemudoma, ker od-pluje iz pristanišča skoro vsak dan v mesecu ena ladja iz Evrope. Cu-nard Line je uredila izvirno prevo-
no postrežbo za izselence iz Jugosla-vije, tako da jih vodi družbin zastop-nik, Jugoslovan in izseljenec tako ni-majo nikakih neprilik.
Za vse to ni treba posebej plačati. Za nudilna pojasnila se obrne na agente v vašem mestu ali v bližini Cunard denarne pošiljave se izpla-čajo v Jugoslaviji hitro, sigurne in zanesljivo.

Cunard Line, Ho-tel Cleveland Buil-ding, Cleveland, Ohio.

Mi prodajamo in ku-pujemo

hiše in lote v collinwoodski na-selbini.
Hiše od 5 do 12 sob.; lote v ra-zličnih krajih naselbine. Napro-daj ali za oddati v najem imamo tudi trgovske lokale. Predno ku-pite hišo ali lot, se oglašite pri nas in mi vam bomo radovalje razkazali, kjer je primeren pro-
stor za vaše stanovanje ali trgo-vino.

CIRIL YANCHER
Real Estate
16109 Waterloo Road.

— Upoštevajte tr-govce, ki oglašajo v "Enakopravnosti."

(53)

MALI OGLASI

DVA LOTA NAPRODAJ ali v IŠČE SE IZUČEN KROJAC PLACA PO DOGOVORU ZGLASI NAJ SE NA 15410 CALCUTTA AVE. (53)

DEKLE SE SPREJME NA STA-NOVANJE S HRANO ALI BREZ. POIZVE SE NA 385 E. 161 STR. COLLINWOOD, OHIO. (53)

ZGUBIL SE JE pred 14. dnevi pes Erdel pasme; sliši na ime "princi". Je rjavkast; hrbeš rjavo-črno. Kdor ga pripelje lastniku dobi nagrado. 6400 St. Clair Ave. (54)

Prodajo se 4 lotje ali se zame-njajo za Ford avtomobil. Ogh-lasite se pri
JOHN ROBICH,
19303 Pawnee Ave. 126 1/2 Stop. Shore Line kara Nottingham, O.

LOT NA BARBIT RD. blizu Eu-clid Foundry, 50x156, blizu dvoh sol, se prodaja za \$1,200 v gotovini. Vprašajte na 892 Alhambra Rd. (57)

Priporočilo!
Priporočamo našo trgovino z že-leznino. Velika zaloga vsakovrst-nega orodja, kuhinjske posode, peči, itd. Pri nas dobite tudi raz-lično barvo za barvanje hiš.
JOHN NOSE
15406 Calcutta Ave.

HIŠE V COLLINWOODU.

10 sob. kopališče, cena	\$6,500
9 " " "	4,400
8 " " "	4,300
6 " " "	3,300
5 " " "	4,000
5 " " "	4,200

Imamo več farm za zamenja-ti za vašo posestvo.

Collinwood Realty Co

15313 WATERLOO RD.
J. KRALL & D. STAKICH
Imamo tudi več trgovin naprodaj.

NAPRODAJ!

Hiša 4 sobe, \$3,500.00. Samo \$1200.00 takoj.
Hiša 6 sob za eno družino, \$6500 Samo \$1500.00 takoj.
Hiša 4 sobe, \$3,500.00. \$1200 takoj.

Moses Realty Co.

15505 Waterloo Rd.

EDDY 7841 WOOD 370-R

DEBELI PRAŠIČI

naravnost iz kmetov.
Vseh velikosti, živi ali osna-ženi, pregledani od mesta, pri-peljani kamorkoli. Nizke cene. Pridite ob pondeljkih ali četrt-kih in si izberite vaše prašiče.

H. F. HEINZ,
Stop 150 Shore Line.
Willoughby kara.
Telefon Wickliffe 106-L

THE W-K DRUG CO.

St. Clair, vogal Addison Rd.
Edina slovenska lekarna
v Clevelandu.

NATIONAL BAY STATE SHOE COMPANY

296 Broadway, New York, N. Y.

RAVNOKAR PREJELI!

Slovenske plošče iz staroga kraja. Zberite si jih, dokler je zaloga popolna. Imamo tudi gramofone in pianole.

ST CLAIR JE-WELEWRY AND MUSIC CO.

popreje: Wm Sitter Co.

6404 St. Clair Avenue.

Velika zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Rand. 710-W.

Prina, 1958-W.

Ask your druggist

Why? Suffer?

Mesečne bolečine, nevralgčne, sci-atične in revmatič-ne bolečine, glavobol, boleči hrbet in vse druge nadloge se hitro odpravijo z

Dr. Miles' Anti-Pain Pills

Ne vsebujejo nobenih nevar-nih snovi. Zakaj jih ne po-skusite?

Ask your druggist

Velika zobozdravniška or-

ganizacija omogočena po priza-devanju Dr. Winfreyja.

Vsako podvzetje, ki hoče uspeti mora dobiti najprej zaupanje javnosti. Da je Dr. Winfrey to dosegel priča nenavadno hitra rast njegove organizacije, odkar je odprl svoj prvi urad v Clevelandu, pred dobrima dvema letoma. Da si zagotovi javno zaupanje in pod-poro ter da napravi tudi vsakega svojega pacienta za svojega pos-peševalca, si je navel Dr. Winfrey geslo "kvaliteta in postrežba po najnižjih cenah." Ogromna kvota \$250,000.00 za leto 1923 je omogočila sledeče nizke cene za jamčeno zobozdravniško delo.

50c Zobje se izpulijo **50c**
brez bolečin.

Očistenje zob

50c

Popolno očistenje vaših zob sa-mo 50c. Vi veste, da računajo dru-gi zobozdravniki mnogo več.

PULJENJE ZOB S PLINOV-NIM OMAMLENJEM SAMO V GLAVNEM URADU.

"Winfrey" Bridgework

	1921	1922	1923
\$ 5.00	2.50	2.35	
\$ 7.00	3.50	3.15	
\$10.00	5.00	4.35	

Požurite se ako hočete dobiti zo-bozdravniško delo narejeno v res-nici po ceni. Zgornje vrednosti so navadno od \$10 do \$25.

Jaz uposlujem edino izveščau registrirane graduante zobozdravništva.

Jaz uposlujem edino izveščau registrirane graduante zobozdravništva.

Dr. C.C. Winfrey, zobozdravnik

Glavni urad: 2048 Ontario Str. Nasproti Bailey Co.

Urad na Broadway	Urad na Woodland	Urad na St. Clair	Urad na Scovill
E. 55 in Broadway	E. 55 in Woodland Ave	6400 St. Clair Ave.	3850 Scovill Ave.
Olympia Bldg.	Woodland Market Bldg.	vogal E. 64 St.	vogal E. 39 St.
Uradne ure:	Mi imamo odprto vsak večer do 8. ure.		Uradne ure:
od 10. dop. do 8. zveč.	Ob nedeljah od 9. dop. do 1. pop.		od 10. dop. do 8. zveč.